

Informació als pares i les mares separats o divorciats en relació amb el progrés d'aprenentatge i integració socioeducativa dels seus fills. Autoritzacions en els supòsits de separació o divorci

Mercedes Martínez

Catalina Lull

RESUM

El personal docent ha d'oferir als progenitors informació sobre el progrés de l'aprenentatge i integració socioeducativa dels fills i, a més, ha d'obtenir l'autorització dels progenitors en relació amb qüestions diverses relacionades amb el desenvolupament i activitats escolars del menor (imatge, sortides, activitats extraescolars...).

L'objecte d'aquest treball són les qüestions que afecten l'alumnat menor d'edat, els progenitors o tutors legals dels quals estan separats, divorciats o han cessat la convivència, en especial davant discrepàncies que incideixen en l'àmbit escolar.

Així, després d'una aproximació als conceptes de pàtria potestat i custòdia, tractarem sobre la informació que es pot facilitar als pares i mares separats o divorciats sobre el procés d'aprenentatge dels fills i exposarem distints supòsits en què cal obtenir l'autorització dels dos progenitors.

RESUMEN

El personal docente debe ofrecer a los progenitores información sobre el progreso del aprendizaje e integración socioeducativa de los hijos y, además, debe obtener la autorización de los progenitores en relación con cuestiones diversas relacionadas con el desarrollo y actividades escolares del menor (imagen, salidas, actividades extraescolares...).

El objeto de este trabajo son las cuestiones que afectan al alumnado menor de edad, los progenitores o tutores legales de los cuales están separados, divorciados o han cesado la convivencia, en especial ante discrepancias que inciden en el ámbito escolar.

Así, después de una aproximación a los conceptos de patria potestad y custodia, trataremos sobre la información que se puede facilitar a los padres y madres separados o divorciados sobre el proceso de aprendizaje de los hijos y expondremos distintos supuestos en los que es necesario obtener la autorización de los dos progenitores.

I. NORMATIVA: APROXIMACIÓ ALS CONCEPTES DE PÀTRIA POTESTAT I CUSTÒDIA

I.1 Introducció

El personal dels centres docents públics no universitaris de les Illes Balears, en l'exercici de la seva funció docent i orientadora, ha de donar informació als progenitors sobre el progrés d'aprenentatge i integració socioeducativa dels seus fills.

Però, cada vegada amb més freqüència, es donen situacions problemàtiques per al personal docent, derivades de la conflictivitat generada entre els progenitors en els processos de separació, divorci o cessament del fet de la convivència.

Quan es produeixi un desacord manifest entre els progenitors o tutors legals en la presa de decisions acadèmicoeducatives dels fills, serà l'òrgan judicial competent el que haurà de dictaminar el que procedeixi al respecte.

Abans de plantejar la problemàtica, explicarem com regula la normativa vigent l'exercici de la pàtria potestat i la custòdia per part dels progenitors.

La Constitució espanyola de 1978, en l'article 39.3, reconeix el deure dels pares de «prestar assistència completa als fills tinguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en els altres casos en què la llei els hi obligui», i això independentment que es trobin en situació de separació, divorci o en qualsevol altra situació en la qual hagi cessat la convivència.

Per la seva banda, el Codi Civil espanyol estableix que, en els casos de separació, nul·litat o divorci, el règim de custòdia i pàtria potestat quedarà sotmès al conveni regulador o resolució judicial —sentència, interlocutòria o providència— que, en el seu cas, es dicti. Per tant, en primer lloc, es dona opció que es concreti per les parts implicades, d'acord comú, en el conveni regulador, que posteriorment és autoritzat mitjançant resolució judicial pel jutge de família; si no s'aconsegueix l'acord mutu, serà aquest jutge directament qui determinarà la custòdia i pàtria potestat.¹

1.2 La pàtria potestat i la guarda i custòdia

Les persones que ostenten la pàtria potestat han d'exercir dos tipus de deures o facultats, la cura personal i la cura juridicoeconòmica del menor. Així, per una banda, han de vetlar pels fills, tenir-los en companyia seva, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral; per l'altra, han de representar-los i administrar-ne els béns.

La pàtria potestat l'han d'exercir conjuntament ambdós progenitors o un de sol amb el consentiment exprés o tàcit de l'altre. Són vàlids els actes que dugui a terme un dels progenitors conforme a l'ús social i a les circumstàncies o en situacions de necessitat urgent.² En el supòsit que una resolució judicial (per separació, nul·litat o divorci) atribueixi a ambdós progenitors o tutors legals la **pàtria potestat compartida**, s'atorga tant al pare com a la mare la presa de decisions.³

En tot cas, la pàtria potestat, com a responsabilitat parental, s'ha d'exercir sempre en interès dels fills, d'acord amb la seva personalitat i respectant-ne els drets i la integritat física i mental; i si els fills tenen la maduresa suficient, se n'ha d'escoltar el parer abans d'adoptar decisions que els afectin. Els progenitors, en l'exercici de la seva funció, poden obtenir l'auxili de l'autoritat.

En cas de desacord, qualsevol dels dos pot acudir al jutge, el qual, després d'escoltar els dos progenitors i el fill, si té prou maduresa i, en tot cas, si té més de dotze anys, atribuirà la facultat

¹ Articles 90 i 91 del Codi Civil.

² Article 156 del Codi Civil.

³ Article 145 del Codi Civil

de decidir al pare o a la mare. Si els desacords són reiterats o si hi ha qualsevol altra causa que entorpeixi greument l'exercici de la pàtria potestat, el jutge podrà atribuir-la totalment o parcialment a un dels progenitors o distribuir entre els dos les funcions d'aquesta. Aquesta mesura serà vigent durant el termini que es fixi, que no pot excedir mai els dos anys.

Respecte de tercers de bona fe, com poden ser per exemple els professors del menor, es presumeix que cadascun dels progenitors actua en l'exercici ordinari de la pàtria potestat amb el consentiment de l'altre.

En defecte o per absència, incapacitat o impossibilitat d'exercir la pàtria potestat d'un dels progenitors, correspon a l'altre progenitor exercir-la exclusivament.

Si els pares viuen separats, ha d'exercir la pàtria potestat el progenitor amb qui convisqui el fill. No obstant això, el jutge, a sol·licitud fonamentada de l'altre progenitor, pot, en interès del fill, atribuir la pàtria potestat al sol·licitant perquè l'exerceixi conjuntament amb l'altre progenitor o distribuir entre el pare i la mare les funcions inherents a l'exercici d'aquesta.

Pel que fa a la **guarda i custòdia**, el Codi Civil també en regula la designació del progenitor encarregat, per part del jutge de família. Si els pares viuen separats i no decideixen de comú acord quin progenitor ha de tenir cura dels fills menors d'edat, el jutge decidirà, sempre en benefici dels fills, quin progenitor en tindrà cura. Abans de prendre aquesta mesura, el jutge ha d'escoltar el parer dels fills que tinguin prou judici i, en tot cas, dels que tinguin més de dotze anys.⁴

Els fills menors tenen dret a relacionar-se amb els seus progenitors encara que aquests no exerceixin la pàtria potestat, llevat que disposi una altra cosa una resolució judicial. En el cas que els progenitors estiguin privats de llibertat, i sempre que l'interès superior del menor recomani fer-los visites, l'administració ha de facilitar el trasllat del menor al centre penitenciari, acompanyat per un familiar designat per l'administració competent o per un professional, que han de vetlar per la preparació del menor per a aquesta visita. Així mateix, la visita al centre penitenciari s'ha de fer fora de l'horari escolar i en un entorn adequat per al menor.⁵

Respecte als menors adoptats per una altra persona, només es poden relacionar amb la seva família d'origen en els termes prevists en l'article 178.4 del Codi Civil.

No es poden impedir sense una causa justa les relacions personals del menor amb els seus germans, avis i altres parents i persones pròximes al menor.

En cas d'oposició, el jutge, a petició del menor, dels germans, dels avis, dels parents o persones pròximes al menor, ha de dictar una resolució ateses les circumstàncies.

⁴ Article 159 del Codi Civil.

⁵ Article 160 del Codi Civil

Especialment, s'ha d'assegurar que les mesures que es puguin fixar per afavorir les relacions entre germans i entre avis i nets no facultin la infracció de les resolucions judicials que restringeixin o suspenguin les relacions dels menors amb algun dels seus progenitors.

1.3 Àmbit educatiu

Si traslladam tota aquesta informació a l'àmbit educatiu, podem afirmar que **l'atribució de la guàrdia i custòdia a un dels progenitors no eximeix l'altre del seu dret i deure de vetllar pel seu fill menor tutelat, ni el priva de la seva participació en les decisions claus de la seva vida educativa, perquè ambdós pel fet de compartir la pàtria potestat ostenten els drets reconeguts en l'article 4 de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE).**

L'article 4 de la LODE estableix:

1. Els pares o tutors, en relació amb l'educació dels fills o pupils, tenen els drets següents:

- a) A rebre una educació, amb la màxima garantia de qualitat, d'acord amb els fins que estableixen la Constitució, l'estatut d'autonomia corresponent i les lleis educatives.*
 - b) A escollir centre docent tant públic com diferent dels creats pels poders públics.*
 - c) A rebre la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves pròpies conviccions.*
 - d) A estar informats sobre el progrés de l'aprenentatge i integració socioeducativa dels fills.*
 - e) A participar en el procés d'ensenyament i aprenentatge dels fills.*
 - f) A participar en l'organització, el funcionament, el govern i l'avaluació del centre educatiu, en els termes establerts a les lleis.*
 - g) A ser escoltats en les decisions que afectin l'orientació acadèmica i professional dels fills.*
- 2. Així mateix, com a primers responsables de l'educació dels fills o pupils, els correspon:*
- a) Adoptar les mesures necessàries, o sol·licitar l'ajuda corresponent en cas de dificultat, perquè els fills o pupils cursin els ensenyaments obligatoris i assisteixin regularment a classe.*
 - b) Proporcionar, en la mesura de les seves disponibilitats, els recursos i les condicions necessaris per al progrés escolar.*
 - c) Estimular-los perquè portin a terme les activitats d'estudi que se'ls encomanin.*

- d) *Participar de manera activa en les activitats que s'estableixin en virtut dels compromisos educatius que els centres estableixin amb les famílies, per millorar el rendiment dels fills.*
- e) *Conèixer l'evolució del seu procés educatiu, participar-hi i donar-hi suport, en col·laboració amb els professors i els centres.*
- f) *Respectar i fer respectar les normes establertes pel centre, l'autoritat i les indicacions o orientacions educatives del professorat.*
- g) *Fomentar el respecte per tots els components de la comunitat educativa.*

2. INFORMACIÓ QUE ES POT FACILITAR ALS PARES I MARES SEPARATS O DIVORCIATS

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, estableix que el sistema educatiu espanyol, configurat d'acord amb els valors de la Constitució i assentat en el respecte als drets i llibertats que hi estan reconeguts, s'inspira en diversos principis, entre els quals es troba el reconeixement del paper que correspon als pares, les mares i els tutors legals com a primers responsables de l'educació dels fills.⁶

Per tant, en tant que responsables d'aquesta educació, els correspon obtenir informació de caràcter acadèmic respecte dels seus fills i tutelats, i sorgeix, per tant, l'obligació, per part dels centres docents d'informar-los regularment en totes les etapes i els nivells educatius.

És important recalcar que aquesta informació de caràcter acadèmic —i accés als documents acadèmics—, atès que incorporen dades referents a la intimitat dels menors a les quals només tenen accés els seus pares o tutors legals, es limita a ells, així com als jutges i fiscals, quan la sol·licitin. Per tant, si aquesta informació és sol·licitada per un altre familiar, per l'advocat d'un dels progenitors o, en general, per qualsevol altre persona, aquesta persona sol·licitant haurà d'acompanyar la seva petició escrita d'una còpia del poder de representació atorgat per progenitor representat (per tal d'acreditar que actua legítimament en nom seu). Si no és així, no s'ha de proporcionar cap mena d'informació.

En els casos que la custòdia sigui compartida, la comunicació a ambdós progenitors o tutors legals s'ha de dur a terme sense cap tràmit o requisit afegit, excepte per indicació expressa posterior que s'ha produït un canvi en la seva situació legal que afecti la custòdia compartida.

Tampoc s'ha de lliurar cap mena d'informació d'un alumne a un progenitor o tutor legal per part del centre quan existeixi constància fefaent que ha estat privat o exclòs de la pàtria potestat, excepte que una ordre judicial ho estableixi. Al nostre parer i, per tal de no contradir el contingut de resolució judicial, encara que la resolució de privació de la pàtria potestat no sigui ferma, s'ha d'anotar al GESTIB que ha estat privat de la pàtria potestat (anotant-hi si la resolució és ferma o no) i el centre no li ha de lliurar informació fins que un jutge ho indiqui expressament.

6. Article 1.h.bis.

El dret d'ambdós progenitors o tutors legals a **rebre informació** afecta:

- Les qualificacions escolars i el resultat de les avaluacions.
- Els resultats de l'avaluació psicopedagògica.
- L'adopció i desenvolupament de mesures educatives i curriculars.
- L'adopció de mesures correctores i inici d'expedients disciplinaris.
- Les notes informatives de tot tipus.
- Les reunions de curs o sessions informatives, així com les entrevistes familiars o reunions individuals de tutoria.
- El calendari escolar, l'horari i la previsió d'activitats extraescolars.
- La sol·licitud de beques.
- L'assistència al menjador escolar i el menú.
- Les autoritzacions per participar en activitats extraescolars i complementàries.
- El llistat d'absències, motius d'aquestes i justificació, si ho sol·licitassin.
- El tractament mèdic que pogués estar rebent al centre educatiu.
- El calendari d'eleccions al Consell Escolar.

En aquesta qüestió resulta d'aplicació la Resolució del conseller d'Educació i Cultura de dia 18 de maig sobre la informació als pares i les mares separats o divorciats en relació amb el progrés d'aprenentatge i integració socioeducativa dels seus fills.⁷

En aquesta línia, a la normativa sobre avaluació de les diferents etapes i nivells educatius s'estableix, entre d'altres normes de distint rang, l'obligació de donar informació a les famílies de manera regular o periòdica:

a) Educació infantil:

- Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears (article 15.2);
- Decret 67/2008, de 6 de juny de 2008, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (article 16.5);

⁷ Publicada al BOIB núm. 80, de 26 de maig de 2005.

Així mateix, altres comunitats autònomes també han tractat aquesta qüestió:

1) Resolució de 20 de octubre de 2017, de la Secretaria General de la Consejería de Educación, Juventud y Deportes, por la que se dictan instrucciones para su aplicación en los centros docentes sostenidos con fondos públicos de enseñanzas no universitarias de la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia para con padres, madres o tutores legales separados, divorciados o cuya convivencia haya cesado, respecto a la educación de sus hijos e hijas o tutelados, menores de edad (BORM núm. 247, de 25 d'octubre de 2017).

2) Protocolo de actuación de los centros docentes en caso de progenitores divorciados o separados, de la Dirección General de Planificación i Centres de la Conselleria d'Educació de la Junta d'Andalusia (any 2012).

3) Guia informativa: actuación de los centros educativos ante los progenitores separados/divorciados que comparten la patria potestad, de la Conselleria d'Educació de la Comunitat de Madrid.

- Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació infantil a les Illes Balears (articles 2.2 i 7);
- b) Educació primària:
- Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears; modificat pel Decret 28/2016, de 20 de maig (articles 15.7, 20.4 i 25);
 - Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 6 de març de 2015 sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears (articles 4.3, 6.6 i 13);
- c) Educació secundària obligatòria:
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears; modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig (articles 27.2 i 4, i 32);
 - Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015, per la qual es desplega el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (article 11);
- d) Batxillerat: Ordre de 2 de febrer de 2009, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat a les Illes Balears (article 18);
- e) Formació professional: Ordre de 14 de novembre de 1994, per la qual es regula el procés d'avaluació i acreditació dels alumnes que cursen la formació professional específica establerta en la Llei 1/1990, (BOE núm. 281, de 24 de novembre), a l'article 7.

En totes aquestes disposicions es parteix del supòsit que la informació sobre els aspectes de l'avaluació es dirigeixen al pare i a la mare (o, si és el cas, als tutors legals) entès com a unitat familiar sense fer cap referència a situacions familiars monoparentals.

En aquests darrers casos, quan la situació és el resultat d'una separació judicial o d'un divorci, el cònjuge que no ostenta la custòdia legal dels fills vol, en molts casos, tenir informació directa dels resultats escolars d'aquests, com a concreció del dret reconegut a ser informats sobre el progrés d'aprenentatge i la integració socioeducativa i, en ocasions, al·lega manca de fluïdesa en l'intercanvi d'aquest tipus d'informació.

Quan la pàtria potestat és compartida, la responsabilitat de transmetre la informació escolar referida als fills correspon al pare o a la persona que en té la custòdia. Tot i això, i amb la finalitat de col·laborar a donar resposta a aquesta demanda social, i encara que la Conselleria d'Educació no és competent en la regulació dels drets que es deriven de situacions familiars, sí que pot aquesta administració educativa, oïts els representants de la titularitat dels centres concertats presents a la mesa de l'ensenyament privat concertat, dictar normes als centres docents en ús de la seva capacitat organitzativa d'acord amb el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, pel qual es traspassen les funcions i els serveis

de l'administració de l'estat a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari, com també de les facultats que li atorga l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB del 3 d'abril).

Pel que fa al contingut de la Resolució, és de destacar el següent:

- 1) Aquesta Resolució és d'aplicació a tots els centres públics de l'àmbit de gestió de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Així mateix, és d'aplicació en els centres privats concertats, per bé que en respecta l'autonomia organitzativa i de gestió.
- 2) El pare o la mare que no tinguin la guarda i custòdia legal dels seus fills i que vulguin informació sobre el progrés d'aprenentatge, com també del procés concret d'avaluació, l'han de sol·licitar a la direcció del centre educatiu mitjançant escrit al qual han d'acompanyar còpia fefaent de la resolució judicial, ferma o executiva, que reguli la relació amb els seus fills.
- 3) Si la resolució judicial, ferma o executiva, de separació, divorci o nul·litat conté una declaració expressa sobre aquest assumpte, els centres s'hauran d'ajustar estrictament al que s'hi disposa.
- 4) Si la resolució judicial no conté cap declaració expressa sobre l'assumpte, el centre ha de remetre informació sobre el rendiment escolar o el progrés d'aprenentatge del seu fill al progenitor que no en té encomanada la custòdia, sempre que no hagi estat privat de la pàtria potestat. Els centres no han de lliurar aquesta informació al progenitor que és privat o exclòs de la pàtria potestat, excepte per ordre judicial.
- 5) En el supòsit que un centre rebí una sol·licitud per facilitar informació directa al progenitor que no disposa de la custòdia o guarda legal, en els termes i les circumstàncies que s'especifiquen en els punts anteriors, ha de comunicar al progenitor que la tenguí la pretensió del sol·licitant i li ha de concedir un termini de deu dies perquè pugui formular-hi les al·legacions que consideri pertinents. Se li ha d'indicar que pot tenir coneixement de la còpia de la sentència aportada per l'altre progenitor per contrastar si n'és la darrera que s'ha dictat i, en conseqüència, la vàlida.
- 6) Si el progenitor que ostenta la guarda i custòdia legal s'oposa a la petició d'informació sol·licitada per l'altre progenitor i no fonamenta la seva oposició mitjançant resolució judicial, el centre hi resoldrà amb la desestimació de les al·legacions presentades i trametrà la informació al progenitor que no ostenta la guarda i custòdia. En aquest supòsit, el progenitor que ostenta la guarda i custòdia legal i que es va oposar a la petició d'informació sol·licitada podrà demanar els aclariments que consideri necessaris al jutjat competent.
- 7) Si ha transcorregut l'esmentat termini sense que s'hagin produït al·legacions o quan aquestes no aportin cap element que aconselli variar el procediment que s'estableix per a aquests casos en aquestes instruccions, el centre ha de fer arribar simultàniament al progenitor sol·licitant còpia de totes les informacions documentals que lliuri a la persona que té la custòdia de l'alumne. Així mateix, el professor tutor ha de facilitar la informació verbal relativa a la integració socioeducativa dels alumnes en els centres respectius.

8) La situació així definida s'ha de prorrogar automàticament llevat que algun dels progenitors aporti nous elements en relació amb modificacions quant a la potestat, la guarda o la custòdia. Si el document informatiu preveu la devolució d'un rebut del progenitor a qui va destinat, aquest té l'obligació d'emplenar-lo i garantir-ne la devolució al centre. En cas d'incompliment reiterat d'aquesta formalitat, el centre no està obligat a continuar la tramesa dels esmentats documents informatius.

D'acord amb l'anterior, amb caràcter general, excepte que existeixi una resolució judicial que disposi el contrari, els progenitors o tutors legals separats, divorciats o la convivència dels quals hagi cessat tenen dret, en igualtat de condicions, a estar informats de tot allò relacionat amb el desenvolupament integral dels fills en l'àmbit escolar i de tots els aspectes que guardin relació amb el procés educatiu d'aquests, així com a rebre completament i periòdicament informació acadèmica d'aquests i a demanar dita informació, en virtut de la pàtria potestat, i amb independència que tinguin o no assignada la guarda i custòdia del menor.

3. SUPÒSITS EN QUÈ ÉS NECESSARI OBTENIR L'AUTORITZACIÓ DELS DOS PROGENITORS

Serà necessari obtenir l'**autorització** dels dos progenitors que ostenten la pàtria potestat (encara que només un d'ells tenguin la guarda i custòdia) en els casos següents:

- Escolarització.⁸
- L'opció per assignatures que afectin la formació religiosa o valors ètics.
- La baixa de l'alumne del centre i la tramitació o trasllat de l'expedient.
- L'elecció de la modalitat, itinerari o canvi d'assignatures.
- L'adopció de mesures educatives, curriculars o acadèmiques per les quals s'estableixi com a requisit comptar amb la seva autorització.
- El canvi de modalitat educativa ordinària a qualsevol de les previstes per donar una resposta adequada a les necessitats educatives especials del menor, o entre aquestes darreres.
- Les activitats extraescolars o sortides o viatges més enllà de la jornada lectiva i de més d'un dia de durada, especialment si inclouen desplaçaments a l'estranger.
- La inscripció o la baixa en els serveis de menjador i/o transport escolar.
- La difusió d'imatges del menor.
- En general, qualsevol decisió que excedeixi les decisions ordinàries.

⁸ En els supòsits en què només signa un progenitor, s'han de tenir en compte les resolucions anuals que regulen els procediments d'admissió i matriculació d'alumnes (per exemple, Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de 14 de març de 2018 per la qual es despleguen determinats aspectes per al curs escolar 2018-2019 respecte als processos d'adscripció, admissió i matriculació d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics als nivells de segon cicle d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat i educació especial a les Illes Balears (ANNEX 7).

4. ALTRES SUPÒSITS EN QUÈ ES POT PRODUIR CONFLICTE:

1. Recollida dels menors

Amb caràcter general, el menor ha de ser recollit pel seu pare, mare o tutor legal, excepte limitació de la pàtria potestat o causa justificativa similar degudament acreditada per qui l'al·legui, situació en la qual s'atendrà als termes establerts o aprovats judicialment. Qualsevol dels progenitors o tutors legals podrà autoritzar en els mateixos termes una tercera persona, de la qual cosa informará l'altra part.

El centre docent ha de disposar, en les seves normes d'organització i funcionament, del mecanisme o procediment intern que estimi convenient que li permeti verificar, en cas necessari, la identitat i l'adequada autorització dels qui acudeixin a recollir l'alumnat en nom dels seus pares o tutors legals.

Si hi ha discrepància sobre la recollida de l'alumnat a la sortida, sobretot quan un dels progenitors o tutors legals pretengui endur-se'n el menor en un dia diferent a l'assignat judicialment segons allò establert en la resolució judicial que afecta les parts, el centre contactarà d'immediat amb l'altre progenitor o tutor legal i l'informarà de dita situació.

Si la discrepància genera un conflicte que afecta la convivència i el clima escolar del centre, o la seguretat de l'alumnat menor d'edat o de les parts, el centre ha d'obtenir la intervenció de les forces de l'ordre públic.

El centre escolar no ha d'accedir a les peticions del pare, mare o qualsevol dels tutors legals no custodis, quan pretenguin endur-se el menor sota el pretext o amb motiu de consulta mèdica, tràmits davant organismes oficials o qualsevol altra raó. En aquests supòsits, el centre ha d'atendre a allò establert pel jutjat, excepte que existeixi una autorització expressa per escrit del progenitor o tutor custodi que avaluï dita petició. Fora d'això, el centre educatiu no ha de lliurar el menor en aquests supòsits, sol·licitant la intervenció de les forces de l'ordre públic si fos necessari.

Excepte que hi hagi una resolució judicial expressa en contra, el progenitor que ha de recollir els menors pot delegar en una altra persona la recollida i l'altre progenitor (que n'ha d'estar informat) no pot negar-s'hi. Tan sols per un motiu real de perill per al menor es podria justificar la negativa a l'entrega a una persona distinta del progenitor. La negativa a lliurar els menors podria ser objecte de denúncia, ja que s'estaria entorpidint la relació dels menors amb aquell progenitor.

2. Participació en el centre dels progenitors o tutors legals

Si ambdós progenitors o tutors legals mantenen la pàtria potestat, ambdós poden participar en el Consell Escolar del centre com a electors i elegibles.

A més, poden participar en el funcionament del centre a través de les seves associacions.

3. Assistència a reunions de pares i mares d'alumnes

En el cas de reunions sobre qüestions ordinàries, entenem que és suficient l'assistència del progenitor custodi, que és qui conviu amb el menor i en podrà fer el seguiment corresponent.

Si s'han de tractar qüestions extraordinàries (necessitats educatives, assetjament, etc.), entenem que és necessària l'assistència dels dos progenitors.

4. En situacions molt extremes de **falta de col·laboració dels pares, mares o tutors legals**, que no assoleixin acords ni sotmetin les seves discrepàncies a decisió judicial, a criteri de l'equip directiu i docent, prèvia consulta amb l'inspector del centre, si aquestes discrepàncies constants poden perjudicar la integració social i educativa del menor, el director del centre escolar pot posar aquests fets en coneixement del Ministeri Fiscal, qui està legitimat per plantejar aquesta incidència davant el jutge, únic competent per resoldre aquest tipus de conflictes (art. 156 i 158 del Codi Civil, i 749.2 de la Llei d'enjudiciament criminal; també l'art. 13.2 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor).

5. CONCLUSIONS

1. En el supòsit que es produeixi un **desacord manifest** entre els progenitors o tutors legals en la presa de decisions acadèmicoeducatives dels fills, s'hauran de dirigir a l'òrgan judicial competent, que dictaminarà el que procedeixi.
2. La **informació i la documentació de caràcter acadèmic de l'alumnat es facilitarà exclusivament als progenitors o tutors legals, jutges i fiscals**, ja que inclouen dades referents a la intimitat dels menors a les quals només tenen accés els seus pares o tutors legals. Per tant, si aquesta informació és sol·licitada per un altre familiar, l'advocat d'un dels progenitors o per qualsevol altra persona aliena, haurà d'acompanyar la seva petició escrita d'una còpia del poder de representació atorgat per progenitor representat. Si no és així, no es proporcionarà cap mena d'informació.
3. Quan la **custòdia sigui compartida**, la comunicació a ambdós progenitors o tutors legals es durà a terme sense cap tràmit, excepte per indicació expressa posterior que s'ha produït un canvi en la seva situació legal.
4. Els centres sostinguts amb fons públics no lliuraran cap mena d'informació d'un alumne a un progenitor o tutor legal quan existeixi constància fefaent que ha estat **privat o exclòs de la pàtria potestat, excepte per ordre judicial**.
5. Els centres docents han de tenir en compte la Resolució del conseller d'Educació i Cultura de dia 18 de maig sobre **la informació als pares i les mares separats o divorciats en relació amb el progrés d'aprenentatge i integració socioeducativa dels seus fills**.

6. Amb caràcter general, el menor ha de ser **recollit** pel seu pare, mare o tutor legal, excepte limitació de la pàtria potestat o causa justificativa similar degudament acreditada per qui l'al·legui, situació en la qual s'atendrà als termes establerts o aprovats judicialment. Qualsevol dels progenitors o tutors legals podrà autoritzar en els mateixos termes una tercera persona, de la qual cosa informará l'altra part.
7. Si ambdós progenitors o tutors legals mantenen la pàtria potestat, ambdós poden **participar** en el Consell Escolar del centre com a electors i elegibles. A més, poden participar en el funcionament del centre a través de les seves associacions.
8. En situacions molt extremes de **falta de col·laboració dels pares, mares o tutors legals**, que no assoleixin acords ni sotmetin les seves discrepàncies a decisió judicial, a criteri de l'equip directiu i docent, prèvia consulta amb l'inspector del centre, si aquestes discrepàncies constants poden perjudicar la integració social i educativa del menor, el director del centre escolar pot posar aquests fets en coneixement del Ministeri Fiscal, qui està legitimat per plantejar aquesta incidència davant el jutge, únic competent per resoldre aquest tipus de conflictes (art. 156 i 158 del Codi Civil, i 749.2 de la Llei d'enjudiciament criminal; també l'art. 13.2 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor).